

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 8. februar 2018
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Sabrina Eifler
Sagsnr.: 2017-0037-0010
Dok.: 646771

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 2 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for vidnetrusler og visse former for hærværk) (L 91), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 31. januar 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Preben Bang Henriksen (V).

Søren Pape Poulsen

/

Ketilbjørn Hertz

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 2 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for vidnetrusler og visse former for hærværk) (L 91):

”Kan ministeren oplyse, hvad den gældende strafferamme er for visse former for hærværk og vidnetrusler, og kan ministeren oplyse den normale strafudmåling i typesager vedrørende visse former for hærværk og vidnetrusler?”

Svar:

1. Det følger af straffelovens § 123, at den, som med trussel om vold forulemper, eller som med vold, ulovlig tvang efter § 260, trusler efter § 266 eller på anden måde begår en strafbar handling mod en person, dennes nærmeste eller andre med tilknytning til denne i anledning af personens forventede eller allerede afgivne forklaring til politiet eller i retten, straffes med bøde eller fængsel indtil 8 år.

Det følger af straffelovens § 291, stk. 1, at den, der ødelægger, beskadiger eller bortskaffer ting, der tilhører en anden, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

Det følger endvidere af straffelovens § 291, stk. 2, at øves der hærværk af betydeligt omfang eller af mere systematisk eller organiseret karakter, eller er gerningsmanden tidligere fundet skyldig efter § 291 eller efter § 180, § 181, § 183, stk. 1 og 2, § 184, stk. 1, § 193 eller § 194, kan straffen stige til 6 år.

Endelig følger det af straffelovens § 291, stk. 3, at forvoldes skaden under de i stk. 2 nævnte omstændigheder af grov uagtsomhed, er straffen bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten om den normale strafudmåling i typesager vedrørende visse former for hærværk og vidnetrusler, der har oplyst følgende:

”1. Straffelovens § 123 handler om vidnetrusler mv. Efter bestemmelsen straffes den, som med trussel om vold forulemper, eller som med vold, ulovlig tvang efter § 260, trusler efter § 266 eller på anden måde begår en strafbar handling mod en person,

dennes nærmeste eller andre med tilknytning til denne i anledning af personens forventede eller allerede afgivne forklaring til politiet eller i retten. Strafferammen er bøde eller fængsel indtil 8 år.

Begrebet vidnetrusler omfatter således en række forskellige strafbare handlinger, herunder f.eks. trusler, vold og hærværk begået mod et vidne eller mod andre med tilknytning til vidnet.

Strafferammen for vidnetrusler er ændret i 2004. Her blev bøde en del af strafferammen, og strafmaksimum blev samtidig forhøjet fra 6 til 8 års fængsel. Det fremgår af forarbejderne til lovændringen, at straffen for overtrædelse af § 123 forudsattes forhøjet med omkring en tredjedel i forhold til den straf, der hidtil havde været udmålt af domstolene. Det fremgår også, at der ikke var tilsigtet nogen udvidet anvendelse af bøde for overtrædelse af straffelovens § 123 i forhold til den hidtidige retstilstand, hvor bøde kun kunne idømmes, hvis der forelå formildende omstændigheder.

Om strafudmålingen i sager om vidnetrusler skal jeg mere generelt bemærke, at strafudmålingen ligesom i andre straffesager afhænger af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag, herunder navnlig karakteren og grovheden af det begåede forhold, og den tiltaltes eventuelle forstraffe og personlige forhold i øvrigt.

En række af de foreliggende trykte afgørelser om vidnetrusler omhandler situationer, hvor vidnetruslerne ikke står alene, men er behandlet sammen med andre lovovertrædelser. I sådanne situationer kan det være vanskeligt nærmere at vurdere, hvilken del af den samlede straf der kan henføres til forholdet om vidnetrusler.

I forhold til de sager, hvor vidnetrusselsforholdet er afgjort isoleret, er der tale om forskellige situationer i trykt praksis. I sager om trusler mod et vidne, hvor truslen er fremsat i retten eller i umiddelbar tilknytning til vidnets forklaring i retten, ses der i trykt retspraksis typisk idømt fængsel i mellem 60 dage og 4 måneder. For så vidt angår sager, hvor der er udøvet vold mod et vidne, ses der i trykt retspraksis typisk idømt fængsel i 4–6

måneder. Er der tale om sager, hvor et vidne er blevet truet på et tidspunkt, der ikke ligger i umiddelbar tilknytning til vidnets forklaring, ses straffen i trykt praksis typisk at være udmålt til fængsel i 30–60 dage. Der ses ikke at foreligge trykte afgørelser om vidnetrusler, som er afgjort med bøde.

2. Efter straffelovens § 291, stk. 1, straffes den, der ødelægger, beskadiger eller bortskaffer ting, der tilhører en anden (hærværk). Strafferammen er bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Efter § 291, stk. 2, kan straffen stige til fængsel i 6 år, hvis der øves hærværk af betydeligt omfang, eller af mere systematisk eller organiseret karakter, eller hvis gerningsmanden tidligere er fundet skyldig i hærværk eller en række andre bestemmelser. Ved fastsættelse af straffen efter stk. 1 og 2 skal det indgå som en skærpende omstændighed, at forholdet er begået, mens eller i umiddelbar forlængelse af at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted. Det fremgår af § 291, stk. 4. § 291, stk. 3, indeholder en regel om visse tilfælde af groft uagtsomt hærværk.

Strafudmålingen vil også i sager om hærværk afhænge af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag, herunder navnlig karakteren og grovheden af det begåede forhold, og den tiltaltes eventuelle forstraffe og personlige forhold i øvrigt.

Der er i rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om strafpåstande i sager om overtrædelse af straffeloven, angivet retningslinjer for anklagemyndighedens påstande i blandt andet hærværkssager. Det fremgår blandt andet, at der i hærværkssager som udgangspunkt skal nedlægges påstand om bøde ved skadesstørrelser indtil 15.000 kr. Hvis skadens størrelse overstiger 15.000 kr., bør forholdet henføres under straffelovens § 291, stk. 2, og der bør som udgangspunkt nedlægges påstand om frihedsstraf, afhængig af eventuelle skærpende eller formildende omstændigheder, herunder arten og antallet af hærværksforhold.

Det gælder også for sager om hærværk, at en række af de foreliggende trykte afgørelser handler om situationer, hvor hærværksforholdet ikke står alene, men er behandlet sammen med

andre lovovertrædelser. I sådanne situationer kan det være vanskeligt nærmere at vurdere, hvilken del af den samlede straf der kan henføres til forholdet om hærværk.

I forhold til de sager, hvor hærværksforholdet er afgjort isoleret, og hvor skadens størrelse ligger i niveauet ca. 15.000 kr.-30.000 kr., og hvor der ikke i øvrigt foreligger særligt skærpende eller formildende omstændigheder, er straffen typisk fængsel i op til 20 dage. I nogle tilfælde gøres straffen betinget, f.eks. som følge af gerningsmandens personlige forhold, herunder den pågældendes eventuelle unge alder.

I øvrigt er der stor variation i de konkret udmålte straffe, alt efter omstændighederne i den enkelte sag, f.eks. værdien af det ødelagte, gerningsmandens eventuelle forstraffe, og om der er tale om organiseret eller systematisk hærværk.”